

SİRKÜLER

İşe başlatmama tazminatı ile boşta geçen süre ödemelerinin ayrılması

Revizyon tarihi: 13.10.2026

Sürüm: Ayrı güncel revizyon

Dağıtım: İK Departmanı, Muhasebe Birimi, Üst Yönetim

İşe başlatmama tazminatı, boşta geçen süre ücreti ve tarafların kararlaştırdığı ek fesih ödemeleri ayrı kalemlerdir. Vergi ve SGK işlemleri yalnız ödemenin adına göre değil, gerçek hukuki dayanağına göre yapılmalıdır.

İş Kanunu kapsamındaki koşullar

4857 sayılı Kanun'un 21 inci maddesine göre, feshin geçersizliğine ilişkin kesinleşen kararın tebliğinden itibaren işçinin 10 iş günü içinde işe başlamak için işverene başvurması gerekir. İşveren süresinde yapılan başvuru üzerine işçiye 1 ay içinde işe başlatmazsa mahkemece belirlenen en az 4 ve en çok 8 aylık ücret tutarındaki işe başlatmama tazminatı gündeme gelir.

Kararın kesinleşmesine kadar çalıştırılmayan süre için en çok 4 aya kadar doğan ücret ve diğer haklar ayrı hesaplanır. Bu iki ödeme bütün fesihlerde kendiliğinden doğmaz; başvuru, karar ve işe başlatma koşulları birlikte incelenir. [1]

Gelir vergisi

Gelir Vergisi Kanununun 25/1 inci maddesi uyarınca 4857 sayılı Kanuna göre ödenen işe başlatmama tazminatı gelir vergisinden istisnadır. 306 Seri No. lu Gelir Vergisi Genel Tebliği, arabuluculuk faaliyeti sonucunda işçinin işe başlatılmaması konusunda anlaşılması halinde de bu kapsamdaki en çok 8 aylık ücret tutarındaki tazminatı açıklar.

Boşta geçen süreye ait ücret ve diğer haklar, ücret hükümlerine göre değerlendirilir. İ kale, iş kaybı veya başka ad altında kararlaştırılan ek ödemeler, işe başlatmama tazminatı istisnasından otomatik yararlanmaz; kendi yasal kapsamı ve varsa istisna sınırları ayrıca uygulanır. [2, 3, 4]

SGK primi ve damga vergisi

4857 sayılı Kanun'un 21 inci maddesindeki işe başlatmama tazminatı prime esas kazançta dahil edilmez. En çok 4 aylık boşta geçen süreye ilişkin ücret ve diğer haklar ise ilgili sürelerin prime esas kazançları bakımından dikkate alınır. Bildirim dönemi ve süresi, kararın veya anlaşmanın niteliğine ve yürürlükteki SGK usulüne göre belirlenmelidir.

Gelir vergisi istisnası, ödeme ve anlaşmayla ilgili her kâğıt için damga vergisi istisnası oluşturmaz. Damga vergisinde belgenin niteliği, uygulanacak tarife ve varsa özel istisnalar ayrı kontrol edilmelidir. Tazminat, ücret ve ek ödeme toplamına tek bir vergi veya prim sonucu uygulanmamalıdır.

2026 yılı tarifesinde (1) sayılı tablonun IV/1-b bendine giren hizmet karşılığı ödeme makbuzları ve ödemeyi temin eden kâğıtlar için genel oran binde 7,59'dur. Bu oran bütün sulh veya ikale sözleşmelerine otomatik uygulanmaz; anlaşma belgesinin kendi niteliği ve özel istisnalar ayrıca değerlendirilir. [5, 6, 7, 8]

Bordro kontrolü

Karar veya arabuluculuk belgesi ile ödeme tablosunda; işe başlatmama tazminatı, boşta geçen süre ücreti, diğer haklar ve ek anlaşma ödemeleri ayrı satırlarda gösterilmelidir. İlgili tarihler, brüt ve net tutarlar, kesintiler ve banka ödemeleri birlikte saklanmalıdır. Yanlış kesinti saptanırsa iade veya düzeltme yolu somut ödeme, süre ve belge üzerinden değerlendirilmelidir. [1, 3, 5]

Bu sirküler genel bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Somut işlemlerde sözleşme hükümleri, olayın özellikleri ve ilgili dönemdeki mevzuat birlikte değerlendirilmelidir.

Kaynaklar

[1] 4857 sayılı İş Kanunu ÇSGB metni

<https://www.csqb.gov.tr/Media/cridhi51/4857-say%C4%B1%C4%B1-i%C5%9F-kanunu.pdf>

[2] 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu m25 GİB

<https://gib.gov.tr/mevzuat/kanun/433/madde/7002>

[3] 306 Seri No lu Gelir Vergisi Genel Tebliği GİB

<https://gib.gov.tr/mevzuat/kanun/433/teblig/6683>

[4] GİB ücret geliri açıklaması

https://samsun.gib.gov.tr/vergi-konulari/1_bireysel/11_ucret_geliri/11

[5] SGK Prime Esas Kazanç Miktarları konu sayfası

<https://www.sgk.gov.tr/Content/Post/2e0c9e1a-2cfe-4456-af10-49d3de0c58ba/Prime-Esas-Kazanc-Miktarlari-2026-01-14-10-35-39>

[6] 5510 sayılı Kanun güncel UYAP metni

<https://mevzuat.adalet.gov.tr/mevzuat/102950?query=Madde+2>

[7] 488 sayılı Damga Vergisi Kanunu GİB

<https://zonguldak.gib.gov.tr/mevzuat/kanun/438>

[8] Damga Vergisi Kanunu Genel Tebliği Seri No 71 ve 2026 tarifesı

https://cdn.gib.gov.tr/api/gibportal-file/file/getFile?objectKey=MEVZUAT_TEBLIGLER/UNIVERSAL/2025/488_Tebliğ71.pdf